

*Міністерство освіти і науки України
Одеський державний екологічний університет*

ЗБІРНИК
тез за матеріалами студентської наукової конференції молодих вчених
Одеського державного екологічного університету
(06-10 травня 2019 р.)

**ОДЕСА
2019**

Середня багаторічна врожайність картоплі в вінницькій області становить 142,7 ц/га. На початок розглянутого періоду під впливом культури землеробства врожайність становила 87 ц/га. В кінці досліджуваного періоду значення врожаю значно підвищилось та становило 174 ц/га.

Під впливом погодних умов окремих років врожай значно варіював. Мінімальне значення врожаю картоплі 87 ц/га та 101 ц/га спостерігалось в 1999 та 2001 роках, а максимальні значення - в 2014 році - 189 ц/га.

Вплив погодних умов на врожайність - з розглянутого періоду в роках спостерігались сприятливі погодні умови, що дало можливість отримати прибавку врожаю 2,1 – 17,1 ц/га. В інші роки погодні умови справили негативний вплив на врожай, що виразилося в негативному відхиленні від – 2,7 до – 32,7 ц/га.

У результаті детального дослідження ґрунтово-кліматичної зони видно, що в останні роки спостерігається значний приріст врожайності, що свідчить про значні зміни у виробництві.

Список використаної літератури

1. Рослинництво: Підручник. / О.І. Зінченко, В.Н. Салатенко, М.А. Білоножко – К.: Аграрна освіта, 2001. – 591 с.
2. Електронний ресурс: <https://agrosience.com.ua/plant/biologichni-osoblyvosti-kartopli>
3. Електронний ресурс: https://geoknigi.com/book_view.php?id=815
4. Обухов В.М. Урожайность и метеорологические факторы. – М.: Госпланиздат, 1949. – 318с.
5. Полевой А.Н. Динамико-статистические методы прогнозирования урожайности сельскохозяйственных культур. Метеорология и гидрология, 1981, №2, с.92-102.

Алієв Кянан Ельшан огли, маг.гр. МЗА-18
Науковий керівник: к.геогр.н., Костюкевич Т.К.
Кафедра Агрометеорології та агроекології

ВПЛИВ ЗМІНИ КЛІМАТУ НА АГРОКЛІМАТИЧНІ УМОВИ ВИРОЩУВАННЯ КУКУРУДЗИ В КІРОВОГРАДСЬКИЙ ОБЛАСТІ (сценарій А2)

Для розробки сценарію зміни клімату А2 з 2011 до 2050 рік використовувалась базова динамічна модель формування врожаю сільськогосподарських культур А.М. Польового. Структура моделі визначається виходячи з закономірностей формування гідрометеорологічного режиму у системі "ґрунт - рослина - атмосфера" і біологічних уявлень про ріст і розвиток сільськогосподарських культур під впливом чинників зовнішнього середовища.

За умов реалізації сценарію зміни клімату, терміни посіву кукурудзи змістяться на більш пізні строки: в період 2011-2030 рр. на 5 днів, в період 2031-2050 рр. - на 6 днів. Відповідно змістяться і строки появи сходів. Сходи кукурудзи за середніми багаторічними даними спостерігалися 18 травня, а за сценаріями зміни клімату (2011-2030 рр.) 22 травня, що на 4 дні пізніше, 2031-2050 рр. - 23 травня - на 5 днів пізніше. Викидання волоті за середніми багаторічними даними спостерігалось 16 липня, а за сценаріями зміни клімату (2011-2030 рр.) 24 липня, що на 8 днів пізніше, за 2031-2050 рр. - 22 липня - на 6 днів пізніше. Дата молочної стиглості кукурудзи за середніми багаторічними даними - 11 серпня, а за сценаріями зміни клімату 2011-2030 рр. - 26 серпня, що на 15 днів пізніше, а 2031-2050 рр. - 22 серпня, на 11 днів пізніше. Тривалість періоду за середніми багаторічними даними склала 100 днів, а за сценаріями зміни клімату (2011-2030 рр. та 2031-2050 рр.) 110 та 105 днів відповідно.

Період сходи - викидання волоті буде проходити при підвищених температурах: на 0,9°C більше багаторічної за період 2011-2030 рр. та на 1,4°C за період 2031-2050 рр.. Температурний режим в період викидання волоті - молочна стиглість був вище багаторічних даних: на 0,7°C у період 2011-2030 рр. і на 0,3°C у період 2031-2050 рр. Таким чином, середня температура повітря за весь період за сценаріями зміни клімату (2011-2030 рр.) буде вища на 0,6 °C, а в період 2031-2050 рр. на 0,9 °C.

Кількість опадів у період сходи - викидання волоті зменшиться в період 2011-2030 рр. на 7%, а в період 2031-2050 рр. на 3% (табл. 4.4). Для періоду викидання волоті - молочна стиглість кількість опадів збільшиться в період 2011-2030 рр. на 13%, а в період 2031-2050 рр. на 30%. Таким чином, кількість опадів за період розвитку кукурудзи при зміні клімату в період 2011-2030 рр. зменшиться на 2%, а в період 2031-2050 рр. збільшиться на 5%.

Сагайдак М.М., маг.гр. МЗА-18

Науковий керівник: к.геогр.н., Костюкевич Т.К.

Кафедра Агрометеорології та агроекології

ОЦІНКА ВОЛОГОЗАБЕЗПЕЧЕННОСТІ ПОСІВІ КУКУРУДЗИ В УМОВАХ ЗМІНИ КЛІМАТУ В КІРОВОГРАДСЬКІЙ ОБЛАСТІ (сценарій А2)

Опади є основним джерелом зволоження земної поверхні і, з цієї точки зору вони визначають стан багатьох природних ресурсів. Тому поняття просторово-часової мінливості структури поля опадів сучасності та їхні майбутні зміни відіграють важливу роль в прогнозах кліматично-зумовлених природних ресурсів.

На нестачу вологи в ґрунті кукурудза реагує уповільненням або припиненням росту. Зростання сповільнюється при вологості нижче 9,5 %